

bitelů zatížené — následkem vsunutí se zbytečného mezičlánku — většími náklady, odměnami a zisky, než by byly nastaly při řádném přechodu zboží, třebaš zbytečné náklady, odměny a zisky vzešly v osobě jiné, než pachatelově. Že tomu tak bylo v tomto případě, při nejmenším ohledně dvou sudů líhu od L-a nabytých, vyplývá ze zjištění nalézacího soudu, že stěžovatel prodával maloživnostnici zboží, koupené od maloživnostníka za cenu zbytečně zvýšenou nejméně o náklady a výdělek, ba o přemrštěný zisk jednoho maloživnostníka, nehledě ani k tomu, že převodem, stěžovatelem provedeným, vzešly dopravní náklady, pro řádný přechod zboží zbytečné. Otázku, utvořila-li se cena předmětu potřeby dle pravidel řádného obchodu, tudíž dle požadavku hospodářské nutnosti a účelnosti, či účinkovaly-li na ni protizákonně ve směru vzestupném též náklady, odměny a zisky zbytečných činitelů, dlužno řešiti dle zvláštních okolností případu. Výše cen obecných a zejména cen, jaké se ustálí v obchodu pokoutním, je proto s hlediska skutkové podstaty řetězového obchodu beze všeho významu, pročez je pochybenou námitka, že pod cenami stěžovatelem žádanými, nalézacím soudem ovšem nezjištěnými, tehdy nebylo lze dostatí lihoviny.

Čís. 952.

Pouze porušení posledního odstavce § 327 tr. ř. zakládá zmatečnost.

Dodatečnou otázku o okolnostech přitěžujících a polehčujících lze dáti pouze tehdy, je-li na nich, jmenovitě uvedených, závislá určitá trestní sazba.

Zpronevěra v úřadě či zneužití moci úřední?

(Rozh. ze dne 6. října 1922, Kr II 805/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku porotního soudu v Brně ze dne 22. srpna 1921, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem podle § 5, 101 tr. zák.

Důvody:

Zmateční stížnost obžalovaného neprávem dovolává se zmatku dle § 344 čís. 4 tr. ř. pro domnělé porušení předpisu § 327 tr. ř., ježto prý požádání vrchního porotce za poučení porotců dle druhého odstavce tohoto § nestalo se, jak zákon předpisuje, písemně, nýbrž ústně. Jest sice § 327 tr. ř. jmenován mezi předpisy trestního řádu, jichž porušení může mít v zápětí zmatečnost řízení dle § 344 čís. 4 tr. ř., avšak zmatečnost, již v posledním odstavci § 327 tr. ř. pohroženo, netýká se všech předpisů tohoto §, nýbrž jen právě předpisu posledního odstavce jeho, že hlasování porotců nesmí nikdo býti přítomen. Porušení předpisu druhého odstavce téhož § zmatečností ohroženo není. Jelikož stížnost sama netvrdí, že se stalo porušení posledního odstavce § 327 tr. ř., jest z důvodu § 344 čís. 4 tr. ř. zřejmě bezdůvodna a netřeba se ani dovolávati předposledního odstavce § 344 tr. ř., jenž by uplatňování zmatečního důvodu pro porušení § 327 tr. ř. ve směru stížností vytknutém vůbec vylučoval. Neprávem spatřuje stížnost zmatek § 344 čís. 6 tr. ř. v tom, že soud nedal

porotcům, když tito žádali o poučení, směřující k tomu, aby ulehčili osudu odsouzených vymožením podmíněčného odsouzení, dodatečnou otázku ohledně polehčujících a přitěžujících okolností, která při trestní sazbě § 103 tr. zák. (od 1—5, při velké škodě do 10 let) mohla mít nepřímo vliv na vyslovení podmíněčného odsouzení. Neboť v úvahu mohlo by přijít jen porušení předpisu § 322 tr. ř. o kladení otázek. Zákon však v § tom prikazuje položení otázky stran okolností přitěžujících nebo polehčujících porotcům jen tehda, když na nich zákon činí odvislým způsob trestu nebo zvláštní trestní sazbu. Tomu rozuměti lze ve spojení s předpisem § 344 čís. 12 tr. ř. jen tak, že otázku klásti jest jen tam, kde zákon na okolnostech přitěžujících neb polehčujících, jmenovitě uvedených, trestní sazbu činí závislou. Toho však zákon v § 103 tr. zák. nečiní. Předpis ten obsahuje vůbec jen jedinou trestní sazbu od 1—10 let, při čemž zvýšení nad 5 let závislým jest jen na všeobecné povaze skutku co do stupně zlomyslnosti a výše škody. Proto nesměla zvláštní otázka ve směru, stížností naznačeném, býti dána, nehledíc k tomu, že zákon o podmíněčném odsouzení nějaké ingerence porotců na dotyčný výrok vůbec nezná (§ 7 odst. 1 zákona ze dne 17. října 1919, sb. z. a nař. čís. 562). Tím padá ovšem i další zmatek čís. 8 § 344 tr. ř., stížností uplatňovaný proto, poněvadž předseda udělil prý porotcům nesprávné právní poučení, poučiv je, že pokud jde o trest, není na nich, aby rozhodovali, a že jich žádost, aby přidána byla otázka o podmíněčném odsouzení, jest nepřípustna. Zmatek dle § 344 čís. 11 tr. ř. vidí stížnost v tom, že soud porotní skutkový stav nesprávným právním posouzením podřadil předpisu § 101 tr. zák. místo § 181 tr. zák., ježto jde prý o odcizení věci, železničními zřízenci Karlu K-ovi v úřadě svěřené, což jest prý zpronevěrou, nikoli zneužitím moci úřední. Připustiti jest ovšem, že předpis § 181 tr. zák. jako předpis speciální měl by přednost před všeobecným předpisem § 101 tr. zák. Než v tomto případě zjistili porotci výrokem ohledně K-a, že zařídil jako skladní sluha na nádraží v S. pomocí padělaných účtů, by zásilka nití, určená firmě A. P. v K. dodána byla zasílateli Šalamounu W-ovi, a tak umožněno bylo, by se zásilky zmocnila neoprávněná osoba cizí. Šlo zde tedy o předmět svěřený nikoliv obžalovanému K-ovi, nýbrž správě dráhy, jímž obžalovaný K. jen nepřímo, pomocí padělaných účtů (listovky nákladního listu) úředně disponoval. Nebylo tu tedy přivlastnění si předmětu K-ovi za příčinou jeho úřadu svěřeného, nýbrž jiné zneužití jeho moci úřední, jež jen podřazením pod předpis § 101 tr. zák. trestně mohlo býti vystiženo, pročež i spoluvina stěžovatelova správně jako spoluvina na zločinu dle § 101 tr. zák. byla kvalifikována. Ostatně by vzhledem ku zjištěné výši škody stěžovateli podřazením pod § 181 tr. zák. nijak nebylo pomoheno, ježto trestní sazba dle § 182 tr. zák. nemohla by v konkrétním případě býti nižší, než ona dle § 103 tr. zák. Tím, co uvedeno bylo ohledně jednotnosti trestní sazby § 103 tr. zák., stává se bezpředmětnou zmatečnou stížnost, pokud dovolává se § 344 čís. 12 tr. ř. Neboť, není-li v § 103 tr. zák. vyšší trestní sazby, podmíněné jmenovitě uvedenými okolnostmi polehčujícími neb přitěžujícími, nemohl soud porotní své právo trestní ve směru uvedeném vůbec překročiti, nehledíc k tomu, že soud v tomto případě, vyměřiv trest bez použití mimořádného práva zmírňovacího jen 18 měsíci těžkého žaláře, ze sazby od 1—5 roků vůbec nevybočil.